

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
21 Aprile st. v.
3 Maiu st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 16.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Cămașa fericitului.

Biscultă, împărate, cu multa ta răbdare,
Să-ți dăm o socotelă de gréua 'nsărcinare,
Ce tu ne-ai rânduit.
Am fost trimiși de tine, spre-a bóle-ți vindecare
Să-ți cumpărăm cămașa acelu om ori-care
In lume-i fericit.

Dorind să-ți facem slujbă și s'afli lecuire,
Umblarăm pretutindeni, cătând cu ingrigire
Cămașa ce-ai dorit;
Dar insă astă lume e caos de dorire
Și 'ntr'ensa nimeni nu e să n'aibe vr'o măhnire
Să fie fericit.

Găsirăm pe un tinăr, frumos, cu bogăție,
Dar insă vrënd să aibă și bună o soție,
Eră nenorocit.

Colea jăliá un tatá pe fiis'o ce murise
Și ici plângea un altul că fii nu dobândise
Și nu e fericit.

Doriá un altul tronul, și altul ce-l avuse
Și țera-și jăfuisse, la alții o vënduse,
Plângea că l'au gonit.

Un altul frumusețea, un altul poesía,
Un altul sănătatea, un altul bogăția,
Și nimeni fericit!

Credeam, cu cești tovarăși, pătrunși toți de măhnire,
Că nu se aflá 'n lume vr'un om in fericire
Și ești nelecuit;

Dar insă dintr'o vale, mergënd, noi auđirám
De buciom o cântare, și 'ndată 'nmărmurirám
D'ast sunet fericit!

Acolo alergarăm. O cer! ce frumusețe!
Trecea un ríu printr'ensa c'un murmur de blândețe
Ușor și liniseit;

Păștea o turmă pacnic, pribégă prin vâlcele
Și 'n flori culcat păstorul il ascultá și ele
Dicënd: e fericit!

„Păstor, noi îi ąiserám, trăiesci in sărăcie,
Ți-e turma fôrte mică, să-ți dăm dar bogăție
Acilea an venit.

Cu noi vin la 'mpăratul, el va ca astă dată
Sărmanul și săracul, avëndu-l ca p'un tatá,
Să fie fericit“.

„Trăiescă împăratul! eu nu am trebuință,
Bogat sânt cu-astă turmă și 'n astă locuință
Sânt fôrte mulțumit;
Iubesc dumneđeirea, ș-un căne me iubesc,
M'adapă astă apă, o turmă me hrănesce
Și sânt prě fericit“.

„— Curënd, curënd cămașa, că bóla me trudesce
Să 'mbrac curënd cămașa, o! frate te grăbesce,
Că sânt prě chinuit!“

— Iți spunem, împărate, cu mare intristare,
Că n'are nici cămașe pe densus, omul care
Se aflá fericit!

1843.

C. A. Rosetti..

Copilul nimerui.

Sărmanul Roșca! Și ađi mi-i jale când imi aduc
aminte de el. Toți îi ąiceau Roșca, fiind că-i
erau roși și pěrul, și fața și ochii din cap. El nu se
supără de numele acesta, care altfel se dá numai că-
nilor. Sciea că-i roșu și prin urmare de ce eră să se
supere?

Dar și in alte privințe sēmēnă c'un biet căne, care,
plin de dragoste, și de credință, linge mână stăpánului
care-l lovesce.

Stăpánul lui eră o fetiță, pe care o dădăciá. Plă-
cerea-i cea mai mare eră să-l scarmene de cap, să-l
mușce și să-l sgărie.

Și el, sărmanul băiet, zimbiá plin de mândrie, vė-
đënd că mica protegiata lui e destul de tare, pentru
ca să-l facă să sufere. Avea destulă ocașie, ca să se
esercite in arta asta atât de grea.

Nimene nu eră bun cu el. Ómenii care-l crescuse,
il găsie pe drum inaintea casei lor, invělit in albituri
de batist fin.

Lăpédát! Copilul nimerui!

Pe-atuncea n'aveau încă copii, au vrut să facă o
pomană și l'au luat de suflet.

Până la vre-o opt ani a mers cum a mers. Pu-
țină hrană, multă bătae și muncă prě grea și prě multă
pentru vręsta lui.

Copiii de suflet trăiesc cu tóte aceste! Sórta ca-
re-i aruncă așá in viēță, le dá o natură de fer. Nu-i

vorbă și ferul se usază, așa și ei, însă mai târziu. Au timp să sufere.

Când eră băietul de opt ani, născu femeia care-l crescuse, o fetiță. Nimene nu eră mai fericit decât bietul Roșca de acēsta întâmplare, cu tôte că vieța lui se îngreuiă și mai mult de-atunci în cōce.

El trebuia s'o legene, s'o pōrte tōtă ziua în brațe, și decă plânga copila, apoi îl punniau și-l ghiontiau pe dēnsul, fiind că el trebuia să-i fi făcut ceva.

Ei o iubiau la nebunie, și Roșca privia fără invidie, cum ōmenii aceștia, care nu avuse pentru dēnsul un cuvēt bun, gāsiau sute de cuvinte dulci și dragălașe când vorbeau copilei lor.

Eră și frumușică fetița! Când se uită cu ochii ei vioi la dēnsul și încercă să îngăime vr'un cuvīnel, i se topia inima de dragoste și sērmanul bāet nu sciea ce jucărie să-i facă ca să-i mai zimbēscă și să-i mai spue ceva.

Femeia, par că avea o ciudă pe dēnsul când vedea ce bine se înțelege cu copila. Apoi căută să-l scōtă din casă.

Așa l'a trimes odată de trei ori în piață pe un frig grozav, și în strae de vēră. Nu sciu cum se făcu, însă el începū să plāngă. O femeie bētrână se oprī în drum și-l întrebă de ce plānge?

— Mi-i tare frig, — murmură bāetul clānțind din dinți.

— Dar părinții dtale de ce te trimet așa desbrăcat în tērg?

— N'am pe nimene! — respunse bāetul, — și pōte pentru întēia ōră, simți pe deplin, ce amarnic lucru e, de-a nu avē pe nimene.

Femeia cea bētrână scōse un șal vechiu, însă gros și cald, de pe umeri și învēlind trupul înghețat al copilului, îl sărută pe frunte.

— Să fie de sufletul morților! — murmură ea și se depărtă.

Sērmanul Roșca! Mai mult decât șalul, l'a bucurat sărutarea bētrānei. Eră singura desmerdare care o cunoscuse pustia lui copilărie.

A doua zi, puteai să veți copila în brațele lui, învēlită în șalul cel gros.

Copila creșcea, se făcea tot mai frumușică, dar și mai rea. Adeca alintată peste mēsură.

Părinții erau sub stăpânirea ei, și Roșca eră victima ei obișnuită. Ea eră acum destul de mare, însă când îi venia gustul, trebuia s'o pōrte tōtă ziua în brațe.

De multe ori i stăteau lui sudorile pe frunte și resuflarea îi se scurtă așa de tare, încât nu mai putea, și se puneă puțin jos. Copila nerăbdătoare strigă: „haide să fugim!” Și el începū erăși să alerge cu dēnsa în brațe. Fața lui atât de roșie se făcea atunci palidă de tot.

Dela o vreme n'a mai mers de fel. Ori copila se făcuse prē grea, ori Roșca slăbise, însă nu putea s'o mai redice în brațe și dela o vreme nici nu mai putea să fugă cu dēnsa de mână.

Acuma când devenise inutil, îi scoteau ochii, mai cu semă femeia, și-i diceau că mânăncă degeba, că-i un trēntor. Copila nici nu se mai uită la el, decând nu mai putea să se jōce cu dēnsa. Ea își gāsise un alt prietin, pe-un bāet mic și drăcos ca și dēnsa.

Intr'o zi se jucau amēndoi pe-afară și Roșca ședea pe-un scăunaș lângă ușă, cu ochii închiși par că dormia.

Copiii veniau incet lângă dēnsul, apoi creșdend că dorme, se depărtară erăși.

Fetița ținea un ciocălău de păpușoiu în mână. Vrēnd să-i arate vitejia, ea ținți și ciocălăul sbură

drept în fruntea bāetului. El tresări și o roșeță mare-i acoperi fața.

— Măriuță, de ce me lovești; nu veți că sūnt bolnav? Vină de me sărută, că me dōre fruntea! — murmură cu glas stins.

Copila, țindu-se de mână cu noul ei prietin, și alergând mai departe strigă rișdend înapoi:

— Nu vreu, că ești prē slut.

Roșca se uită lung, lung după dēnșii — apoi închise erăși ochii, și pe sub genele plecate lunecă lacrimă după lacrimă, pe mâinile lui cele slabe, care le ținea strinse pe pept.

Doze zile după aceea, eră mort.

Doctorul care-l vēduse în ultima zi, a constatat o bōlă de inimă și lipsă de hrană.

Ōmenii care-l crescuse, au simțit se vede ōre-care remușcări, și l'au înmormēntat destul de binișor.

Cine scie decă mama lui, sēu tată-seu, în vre-o trāsură de casă și frumoși îmbrăcați, n'au întēlnit micul cortegiu și-a trebuit să stee ca să-l lese să trecă, pentru a-ș putē urmări drumul la vre-o petrecere!

Copilul nimerii s'a dus să se hodinescă.

În amintirea lui, și pōte un rest de recunoștință, a făcut'o pe copilă să numēscă pe cel dintēi cățel care i-a fost dat: Roșca. Însă îl iubiă mai mult decât pe celalalt.

Matilda Poni.

La un lucēfēr.

Mită-ți dorul, stea frumușă,
Și la mine nu gândi,
Rađa-ți blāndă luminōsă
Pentru mine n'a luci.

Flōrea palidă-i departe,
Er tu nu ești lângă ea;
Dorurile-ți sūnt deșarte —
Ea ađi mâne va secă.

Eu sūnt flōre pentru ceruri,
Tu ești stēuă pe pāmēt,
Vei putē rađa-ți s'o tremuri
Peste tristui meu mōrmēt.

Dar când inima-mi sdrobotă
În pāmēt s'a așeđa,
Nici acolo, stea iubită,
Să me cređi — nu te-a uită!

Lucreția Suciu.

Poesii în prosă.

Mērul.

Primăvera sosise și cu ea renășceau tōte — și tōte intrau într'o vieță nouă. Mērul se împodobise cu flori albe. Pasērile vorbărite ciripiau voios printre crengile lui sērbătorind întōrcerea primăverii. Au venit și pasērile călētōre din țērile pustii și ferbinți, ca să revēdă cuflōre în care s'au născut. Zefirul, strecurându-se printre florile de salcām șegalnic, șoptesce vorbe fără nume. Printre erba verde ca buratecul s'au

ivit dediteii și toporașii,  r m rg rintarele de r u  og-
lindesc rađa sórelui ce resare. Ceriul senin suride p -
m ntului.

Ea, scutur ndu-și capul de visurile nopții, a venit
ca să viseze mai departe visul  ilei sub m rul din gr -
din . R đimat  de trunchiul lui, cu ochii de jumătate
inchiși ascult , ascult  limba plină de farmec a naturii
și cuget . Părea că nu se mai satur  de ascultat —
și nu mai sfirșește de g ndit. Respiră atât de incet de
frica să nu se deștepte din visurile ei — și stătea atât
de nemișsat  sub pov ra lor, inc t, imbrăcată in alb,
cum er , ar fi luat-o cineva drept o statu  s pat  in
marmură de sculptorul cel mai poet.

Dar  t , se scólă, iși frecă fruntea cu m na, ca și
c nd ar vr  să se deștepte, privesce in jur de ea, vr 
să smulgă o fl re, dar n'  mai smulge — și cu lumi-
nile ochilor aprinse pare a căută ceva, apoi  r plecă
ochii in jos și  r și și-a perdut capul intr'un g nd fără
sfirșit. Pas rile c nt  — ea nu le mai aude; frunđe
șoptesc — ea nu le mai ascult . Cu ochii intreb tori,
pare că ar  ice in sfirșit ,ce am' ?

Te-am ghicit, copil  nebună! . . . Iubesci! . . . E
negru visul teu ca negrul ochilor tei, dătători de săgeți
— și tu il veđi plin de rađe de s re! Și tu nu scii ni-
mic! O, c t  ști de frumoșă in nesciința ta! Și totuși
pentru ce cercetezi? Pentru ce iubesci atât de mult
visurile deșerte? De ce nu fugi de ele? De ce nu le
alungi dela tine?

Nu mai vis , copil , nu mai vis ! Indep rt z  dela
tine momiala inchipuirilor! Tu iubesci; ai rătăcit prin
lumea poveștilor; iți inchipuesci un viitor plin de feri-
ciri . . . o! nu mai vis , copil  nebună, nu mai vis ,
ori nu te mai deșteptă din visurile tale!

Te-am ghicit, copil  nebună cu ochi negri!

M rul și-a prefăcut fl rea in mere,  r merele s'au
copt și s'au cules. Frunđe in g lbinite cad posmol la
p m nt; și-a părăsit cucostircul cuibul — și pas rile
c l t re s'au dus  r și in locuri depărtate. Numai p -
riul cu murmurul lui melancolic a mai rămas și iși
duce necontenit undele incređite de v nturi pe aceeași
cale de at te-ori bătută. Se duce unde nu sciea, ca să
ajungă unde nu se așteptă.

E de mult de c nd a fost primăveră. Pare că vă-
curi au despărțit-o de tómnă. Și vécurile s nt clipe
scurte, și clipele s nt v curi lungi. Vreme se duce, ca
vreme să rem e; t te se schimbă, ca t te să rem e
aceleași — și  r și t te se innoiesc ca t te să rem e
vechi!

Pe o ramură despoiată de frunđe o pasere iși hr -
nesce puii și ciripind ii inv t  cum să-și intind  ari-
pile ca să sb re. O, iubire de mamă, c t  ști de su-
blim !

Ea stă  r și r đimat  de trunchiul mărului, pri-
vind cu nes tiu la copilașul de l ng  ea. E copilul ei,
căci pe buzele lui de trandafir stă inchegat cuv ntul
,mamă'. Și ea il privesce aș  de lacom și-l desm rd 
cu at ta gingașie! . . . Da, e copilul ei! Ea il pune pe
așternutul de frunđe galbine de sub m r și leg n ndu-l
ii c nt  cu glasul ei dulce, c ntece pline de jale . . .
,și iubirea ne dă unuia vieță, l g nul,  r altuia m r-
tea, morm ntul. Oglindindu-me in ochii tei pricep c t
 ști de intel pt ! Nevinovăția ta imi arată c t s nt de
greșită! Nu mai privi in ochii mei: privirea ta me
umple de gr z . Acopere cu ple pele tale marea cea
albastră și ad nc ; nu me lăsă să me perd in ad nci-
mile ei! Tu  ști atât de frumoșă și at t de nevinovată!
Dormi in pace!'

Și copilul ad rme liniscit,  r din ochii ei isvorese
doue isvóre curate. Iubescce și suferă! I-a impletit tómnă

p rul cu brumă și suferința i-a pus pe frunte trei cre-
turi ce par incremenite sub pov ra g ndurilor.

Lăsați-o să gândescă liniscit! E dulce să trăiesci
intr'o clipă o vieță trecută și de mult ingropat ! Să le
reveđi pe t te, pe t te să le recunosci . . . o, c t e de
scump un c s de o aș  reverie! Și totuși amintirea
celor trecute te tulbură. Tulburarea ta e dulce — și tu
nu scii să o prețuesci!

Ascult  sgomotul frunđelor ce cad: nu e mai a-
ting tor de c t fr m tul celor  șite din mugur? Pri-
vesce paserea care și hrănesce puii: nu e mai fericită
de c t in totdeuna? Ascult  limba t mnei: nu e mai
frumos  dec t a primăverii?

E dulce sbuciumul inimei și pl nsul mumei e r s.
O! feme  și mumă! Tu  ști de trei ori fericită in ne-
fericirea ta!

— — — — —

A mai trecut vreme și m rul  r s'a impodobit cu
flori albe. Și  r și pas rile c l t re s'au inturnat; de-
diteii și toporașii s'au ivit și  r și undele pîriului șop-
tesc in albia sa. Și m rul a dat odrasle, care in cun-
j r  un morm nt pe care stă infipt  o cruce și pe
cruce e scris . . . numele ei. Acum e mai fericită de
c t totdeuna! Ea ascult  ș ptele pîriului și ințelege că
t te ii vorbesc a nimic ; ascult  c ntarea pasărilor și
fr m tul frunđelor — și ințelege că t te i vorbesc a
deșertăciune.

 r m rul din grădină iși scutură crengile sale in-
florite și-i troenesce morm ntul cu flori albe.

Copila ei, cu ochi albaștri ca albastrul mării, vine
dimin t  sub m rul din grădină și vis z  visul primă-
verii, visul dint i al mumei sale, aprópe de morm n-
tul ei!

T te se schimbă, ca t te să rem e aceleași — și
 r și t te se innoiesc, ca t te să rem e vechi!

Trandafirul.

Dis-de-dimin t  și-a rupt un trandafir ca să și-l
anine la coșite. Trandafirul er  anc  plin de r u  —
și r ua str lucii ca niște petri scumpe.

Și-a pus trandafirul in părul ei cel bozat: n'am
veđut-o, ori nu mi s'a părut nici odată mai frumoșă.

R sarise sórele — și plopul de lângă fer st  cu o
ramură mișcată de v nt o chem  afară. Svelt  ca in
totdeuna își,  r eu am perdut-o din vedere printre li-
liecii in floriți. Și n'am mai veđut-o p n  s ra.

Sórele asfinții,  r  ea veni  incet tăcută și g n-
dit re. Ridică ochii să me privesc , dar plecă in jos.

Trandafirul din coșitele ei er  uscat.

N'am mai intreb t-o unde er  cul rea lui, căci o
vedeam pe fața ei — și nici unde er  r ua de pe el,
căci o vedeam in ochii ei!

Morariul.

M ra impins  de valuri se inv rti  a lene — și
moșul nu-și mai mîntuise povestea. Er  una dintre
poveștile cu smei și cu fetele de imp rat. Uitasem de
t te ascult ndu-l. Cu drag imi povestii morariul și eu
cu drag il ascultam; mi se p r  că le ved  aievea t te
c te moșul mi le spunea din poveste.

Eram *copil*, in vr sta poveștilor,  r b tr nul mo-
rariu er  *omul* lor. Imp rații Albi imi erau prietini buni,
 r imp rații Roși — cunoscuți de aprópe. F ți-frumoșii
și Elene-Cosinzenele me purtau prin palaturile lor str -
lucit re — și morariul de pe așternutul lui cel aspru
vis  ca și mine palate aurite.

E fericit acel ce mai p te vis !

Vreme a poveștilor, unde te-ai dus? Indoință, de ce ai cuprins sufletul meu?

A trecut multă vreme și m'am dus ca să mai văd încă odată mōra și pe morariu: mōra eră pustie, morariul nu mai eră nicăieri.

Me uitam la mōra pustiuță, priviam valurile ce se duceau — și cugetam.

... Și ca mōra este lumea, ca valurile timpul — și vecinic alte valuri învârtesc rōta, er rōta se învârtesc în același chip; și erăși ca povestea morariului este credința, ca adevărul aceleia — adevărul acesteia.

Er mōra a ramas pustie și — fără morariu!

Ioan N. Roman.

F a b r i c a n t u l d e f e r .

(LE MAÎTRE DE FORGES)

— Piesă în 4 acte și 5 tablouri de Georges Ohnet. —

(Urmare.)

ACTUL III.

(Un salon la Pont-Avesnes, la Filip. — În fund o deschidătură mare dând spre terasă. — În depărtare se vede parcul. — Mobile Ludovic XIV-lea de lemn aurit și tapiserie de Aubusson. — Pe planul I-iu spre stânga o ferăstră cu perdele și draperie; pe planul I-iu spre dreapta, o ușă; pe planul III-lea la dreapta și stânga, ușă secretă; pe planul II-lea de fie-care parte, câte o consolă, cu oglindă în dos. — Pe fie-care consolă un vas de China, conținând un buchet mare de trandafiri. — Pe planul I-iu la stânga un scaun, pe planul II-lea în aceeași parte o canapea, un scaun mai în sus. — Pe planul I-iu la dreapta, două fotolii, spre public. — De fie-care parte a deschidăturii din fund un scaun și un fotoliu.)

Scena I.

CLARA, BARONA, BARONUL, FILIP, DUCESA, MOULINET, SUSANA, OCTAV, DUCELE, PONTAC, PREFECTUL, GENERALUL.

(La ridicarea perdelei, toți asistenții grupați ascultă pe Moulinet, care stă în picioare la mijloc și le vorbesc.)

TOTI. Ah! bravo, dle Moulinet.

MOULINET. Și voiți termina, dōmnă, dorindu-ți cu ocaziunea zilei onomastice, continuarea unei fericiri, care este tot-odată o pedepsă pentru holtei, și o lecțiune pentru ce-i ușurați.

DUCELE (a parte) O pētră în grădina mea.

MOULINET. Primit de dvōstre, cu acēsta grație care ve caracterizēză, casa dvōstră a devenit pentru mine o locuință de alegere... (suriđend.) Am đis bine, de alegere, și totdeuna cu o plăcere nouă ve aduc aci tributul sincerii mele admirațiuni.

TOTI (se scōld.) Bravo!

ATENAIS. Ai isprăvit, papa? E frumoșă mica ta improvisare.

MOULINET (a parte.) M'am muncit destul cu ea aséră!

BACHLIN (venind la Clara.) E o bucurie mare pentru toți amicii dvōstră, după neliniscēa ce le-a cauzat scumpa vōstră sănătate, să ve vedem pe deplin însă-nētoșată.

CLARA. Iți mulțumesc, scumpe amice.

BARONUL (lui Bachlin.) Scumpul meu Bachlin, nu înțeleg de loc... Sosind ieri la Beaulieu, nu m'așteptam să dejunez astă diminēță, la dl Derblay, cu Bligny, Moulinet și compania. Ți primesce dar?

BACHLIN. Dōmnē, dle baron, sūnt cerințe lumesci dela care nu te poți sustrage. În momentul căsătoriei, bunele raporturi au fost menținute în aparință. Intorčēndu-se dl Moulinet la Varenna, după ce a trecut erna, s'a presintat aci: și nu i s'a închis ușa.

BARONUL. Și în urma lui a alunecat în casă și ducele cu ducesa.

BACHLIN. Etă...

BARONUL. Și vin des?

BACHLIN. Prē des.

BARONUL. Ah! Ai băgat de sēmă?

BACHLIN. Eu! Nimic! Vēd fōrte rēu chiar cu ochelari... (Atenais rīde cu hohot.) Dar ducesa e prē veselă... Ea vede tōte pe dos... Și eu sūnt un bētrân maniac; nu-mi place să mi se schimbe obiceiurile.

BARONUL. Tōte astea nu-mi prevestesc nimic a bine. (Urcă)

ATENAIS (la brațul generalului.) Da, generale, vom dansă la Varenna în tōte lunile... Dēcă-ți cere inima...

GENERALUL. Dnă ducesă, plăcerile astea nu mai sūnt pentru mine, dar o să ve aduc pe ofițerii mei cei tineri.

DUCESA (veselă.) Se 'nțelege, generale. Și muzica militară asemenea, dēcă voiesci... Dle de Pontac, mi-ai promis să-mi prezentezi pe dna Lavardeus, sora dtale?

PONTAC. Dar, ducesă, când ve va plăcē.

ATENAIS. E bine, imi place. (Urcă cu generalul)

PREFECTUL (urmărind pe Atenais din ochi.) Frumuscică femeie.

MOULINET (grațios.) Fiica mea, dle prefect.

PREFECTUL (salutând.) Dle!

BARONUL (prefectului.) Dl Moulinet, fost jude la tribunalul de comerțiu.

PREFECTUL (fōrte solemn.) Ah! dnule, incāntat! ~~Produsele dvōstră cele eftine au făcut o revoluțiune în alimentarea poporală...~~ Mulțumită dvōstră, ciocolata, marfă rezervată exclusiv pentru clasa nobilă, a pătruns până în clasa muncitorilor.

BARONUL. Ciocolata democratică.

MOULINET. Nu me miră astă, dle prefect... O vënd aproape gratuit.

BACHLIN (baronului.) Și mai cu sēmă obligator.

(Prefectul urcă și se opresce lângă Clara și Susana.)

MOULINET. Etă că am făcut o bună cunoscință aci! (Cătră baronul și Bachlin.) Incāntătoră adunare. Ce schimbare aci în 6 luni! Totul e vesel, suriđend: se vede că locuiesce fericirea în casa asta.

BARONUL. Chiar dta ęnsu-ți, dnule Moulinet, ęști radios.

MOULINET. Adevērat, dnule baron, acest lucș, aceste serbări, tōte me incāntă. Me simț în adevēratul meu element... Am fost născut pentru viēța nobilă. Gusturile ce am, protestēză contra nedreptății originiei mele.

BARONUL. Grația dtale și spiritul amabil, a făcut să fie uitate de mult. (Urcă spre Susana, și se duce cu ea pe terasă.)

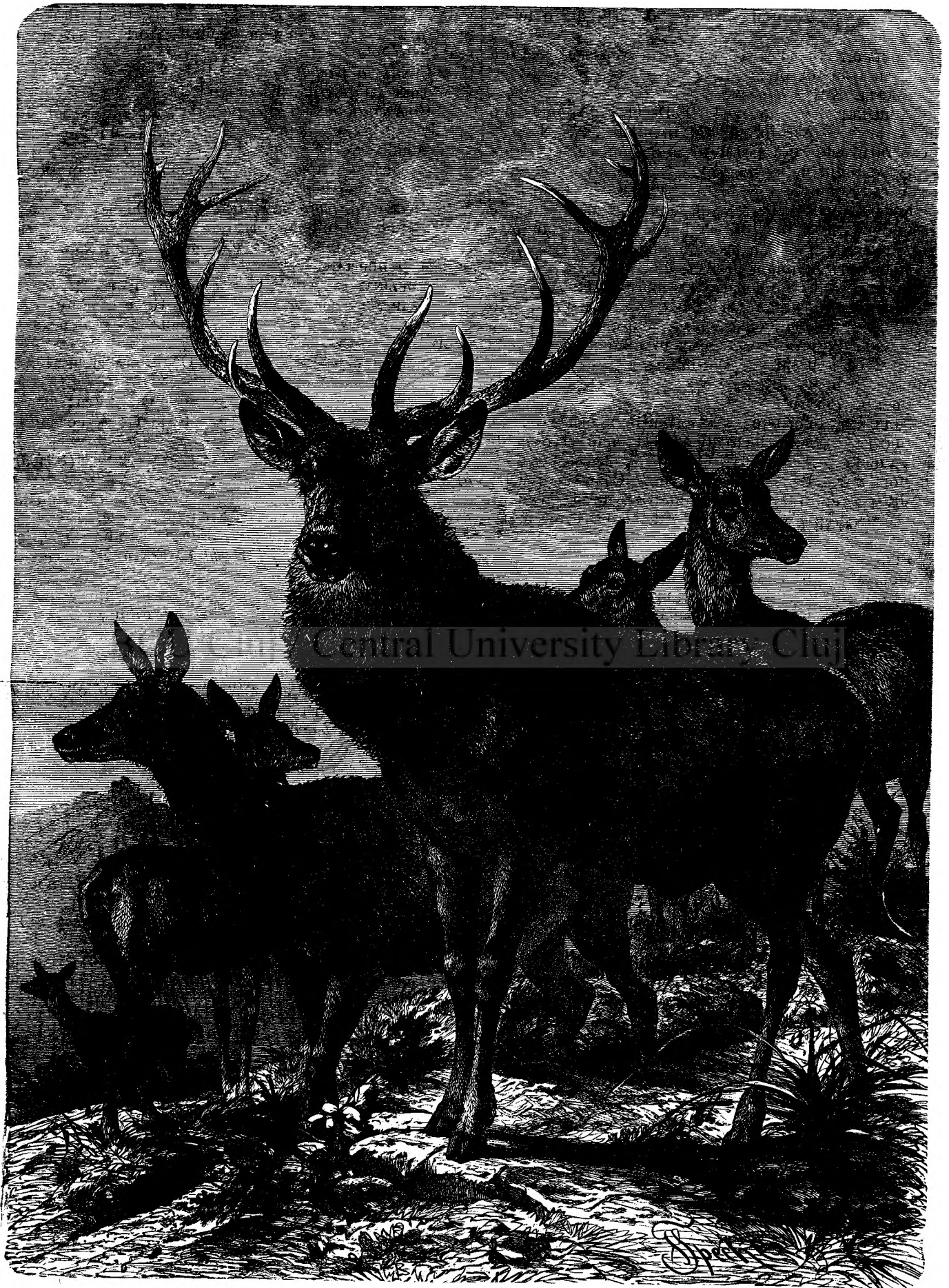
MOULINET (lui Bachlin.) Ce om escelinte e baronul! Etă un ginere cum mi-ar fi trebuit.

DUCELE (incet Clarei.) Clara, de ce ęști așă tristă? O đi ca asta ar trebui să fie pentru dta o đi de veselie.

CLARA. Nu sūnt tristă. Ș-apoi, ce-ți pasă?

DUCELE. Nu pot să fiu indiferent la ori ce te-ar atinge.

(Clara îl privesc un moment, pe urmă urcă fără să-i respundă.)

Căprioare.

MOULINET (*venind la duce.*) Dnule duce, un cuvânt, te rog! Nu scii nimic de proiectele ce mi-am format...

DUCELE. Candidatura dtale? Hotărit, dta o iei în serios?

MOULINET. Da, dle, și comitez să reușesc, decât dta nu-mi pui bețe în rôte.

DUCELE. Eu?

MOULINET. Se 'ntelege! Dl Derblay dispune de o influință mare. Are tot județul în mână... Ne promite pentru astă sêră pe Mărirea Sa Monsegniorul Fargis, metropolitul de Besançon... și am avut la dejun pe generalul și pe prefectul, ômeni foarte însemnați.

DUCELE (*vesel.*) Prefectul, sêlbaticul Monicaut, pe care l'am cunoscut indetul la Paris, altă-dată, om foarte vesel, și inzestrat de un consiliu judiciar.

MOULINET. Acum, e prefect, dle.

DUCELE. Âncă unul care a nimerit'o rêu.

MOULINET (*ofensat.*) Oh! Êtă o glumă ușurică! În sfêrșit, dle, influința dlui Derblay, foiôsele ce aș pute să trag, tôte acestea le socotesci în nimic, și constatez cu mânie, că abuzezi de relațiunile, ce sânt silit a legă cu densusul, pentru...

DUCELE. Pentru?

MOULINET. Pentru ca să faci curte femeii sale.

DUCELE. Dômnă fiica dtale mi-a făcut favôrea de a se plânge?

MOULINET. Pe legea mea, nu. Căsnicia dvôstră merge ca dracu. Găsesc asta cam trist, de și s'ar părê c'o duceți bine, și se pare că Atenais-ei îi pasă pre puțin de fidelitatea dtale.

DUCELE. E bine, atunci?

MOULINET. Eh! sânt eu care me plâng. Dl Derblay va înțelege intrigele dvôstră... ai să te certî strașnic cu el... Și te va omori ca pe o... vrabie.

DUCELE (*ridênd.*) Linicesce-te, dle Moulinet! Conduita mea pe lângă dna Derblay e simplă galanterie, fără urmări... Dormi liniscit, dle Moulinet! Vei fi deputat... Ia sêma numai să nu devii ministru.

MOULINET. Hein?

DUCELE O să isprăvesci prin a me compromite!

MOULINET. Și cu drept cuvânt!

ATENAIS (*cobôră la braț cu Filip.*) Ai o artă de a esplică lucrurile, care aparține numai dtale.

(*Clara îi urmărește cu privirea turburată.*)

BARONA (*Clarei.*) Ce ai tu?

CLARA. Nimic.

BARONA (*a parte.*) Are ceva!

Scena II.

Aceiași, SUSANA.

SUSANA (*intră alergând.*) Filip!

FILIP. Ce este, copila mea?

SUSANA. O deputațiune de lucrători. Sânt trei... și cer voie ca să intre.

PREFECTUL. O mică demonstrație poporală... se 'ntelege.

BARONUL. Au să cêră să cânte Marsilliesă.

Scena III.

Aceiași, GOBERT, DOI LUCRATORI.

FILIP. Ești dta Gobert... Apropie-te, dragul meu, și dvôstră asemenea amiciei mei!

(*Gobert rămâne neclintit și foarte incurcat.*)

LUCRATORII (*împingându-l.*) Da, du-te odată! Tu trebuie să vorbești.

GOBERT (*cu sforțare, căutându-și cuvinte.*) Fiind că stăpânul o permite, dna Derblay, îndură-te a primi acest buchet, pe care sânt însărcinat să vi-l ofer, în nu-

mele tuturor camarașilor, dorindu-ți sêrbătôrea dtale. Trebuie să scii dta că în Pont-Avesnes, sântem doue mii, cari datorim aceea ce avem, bărbatului dtale... Și veți dta, noi îi sântem recunoscători pentru fericirea ce îi dai.

CLARA (*a parte.*) Fericirea!

TOTI ASISTENȚII. Ah! bravo!

GOBERT (*lucându-și curagiu.*) Dar, am alt-ceva a spune. Județul va fi chemat să alege un deputat.

MOULINET. Un deputat!

GOBERT. Și noi venim să rugăm pe stăpân să ne dea voie să-l alegem.

PREFECTUL (*emfatic.*) Fôrte bine! Ômenii aști bravi au o gândire minunată: dl Derblay e de ai noștrii. Pentru toți, numele seu semnifică: sciință, probitate, muncă și libertate.

MOULINET (*a parte.*) Êcă! mi se incurcă treburile.

FILIP (*lucrătorilor.*) Bravul meu Gobert, mulțumesc camarașilor tei, din parte-mi, și spune-le că nu primesc onôrea ce vor să-mi facă.

MOULINET (*mirat.*) Refusă! O alegere sigură! Așa ceva nu s'a mai vêdut.

FILIP. Doresc să rămân în mijlocul vostru: asta o găsesc mai cu cale, și cât se pôte mai des, ocașiunea de a ve fi folositor.

GOBERT ȘI LUCRATORII. Trăiescă stăpânul! (*Strigări afară.*)

FILIP. În urmă vom alege împreună un candidat care ar putê să ne represinte cu demnitate.

MOULINET (*a parte.*) Se gândesce la mine, fără 'ndoielă, om escelent! (*Lui Bachlin.*) Êtă âncă un ginere cum mi-ar fi trebuit.

BACHLIN (*ridênd.*) Toți, afară de al seu.

(*Moulinet se duce și strînge mâna lui Filip, apoi se întôrce la locul seu.*)

CALRA. Cât pentru mine, amiciei mei, ve mulțumesc din adâncul inimei pentru buna vôstră gândire. Dta Gobert, fiind că ești cel mai bătrân din fabrică, vin' o și me sărută pentru toți camarașii tei.

GOBERT (*cu bucurie.*) Oh! dômnă! Familia Derblay a fost totdeauna bună... Și dta ești demnă de a fi în familie. (*Iși șterge buzele cu mâneca dela mâna dreaptă, sărută pe frunte pe Clara, apoi strigă cu entusiasm.*) Trăiescă stăpâna!

FILIP. Dna Derblay v'a esprimit fôrte delicat tot ce gândesc eu. Amiciei mei, astăzi parcul este al vostru... S'a pregătit jocuri, un bal, și ceva ca să beți în sănătatea nôstră... Duce-ți-ve și petreceți! Asta e singurul mijloc de a me mulțumi.

(*Strigări afară. Eșirea lucrătorilor Filip i însoțesce.*)

SUSANA (*lui Filip.*) Oh! Aidem în parc.

ATENAIS (*lui Filip care se află în fund.*) Reclam brațul dtale, dle Derblay... (*Clarei.*) Tu vii cu noi, nu este așa?

CLARA (*posomorită.*) Filip cred că-ți ajunge.

ATENAIS (*zimbînd.*) Nu cumva te superi că-ți iau bărbatul? Ori, ești gelôsă?

CLARA (*cu o mânie concentrată.*) Gelôsă, eu! nu, sânt cam ostenită, etă totul. (*Vêdend pe Filip gata să plece.*) Filip!

FILIP (*venind la Clara.*) Ce ai? Ți-e rêu? Doresci ceva?

CLARA (*crîșnind din dinți.*) Nu, n'am nimic, nu vreau nimic... du-te. (*Cu mânie.*) Ah!

(*Sede, obosită.*)

Scena IV.

CLARA. BARONA.

BARONA. Ce 'nsemnează tôte astea? Ducele se in-

vertesce cu galanterie in giurul teu, bărbatul teu stă la ordinele Atenaisei . . . Ai tu destulă incredere in ducesa Moulinet?

CLARA. Am incredere in bărbatul meu.

BARONA. Oh! tu scii, băbății, le pare rău in urmă . . . dar cu toate acestea e bun făcut!

CLARA. Pentru ce-mi spui asta?

BARONA. Pentru că . . . *(Cu hotărîre.)* Pentru că tu nu ești francă, pentru că tu ai secrete față de mine, pentru că tu suferi și așa me intristeză.

CLARA *(cu o veselie nervoasă.)* Eu? Și cum aș suferi? Trăiesc in mijlocul lăcșului, al șgomotului, al animațiunii. Am o familie care me iubesc, amici cari me înconșoră, un bărbat care mi lasă libertatea . . . Tu scii că la acestea am visat. Cum aș suferi dar?

BARONA. E bine! Aceea ce ai visat altă-dată, te disperează astăzi. Bărbatul teu îți lasă libertatea, dar el și-a luat pe a sa, și, când îl vești lângă altă femeie . . . Nu, tu nu ești fericită.

CLARA *(cu izbucnire.)* E bine, da, este adevărat, sânt nefericită! Și asta e dreptatea.

BARONA *(uimită.)* Dar bărbatul teu . . .

CLARA. Ah! nu-l invenovăți! E cel mai generos dintre ômeni. Eu singură sânt culpabilă.

BARONA. Cum asta?

CLARA. Da . . . Iți aduci aminte din sêra nunții mele! Tu ai plecat cea din urmă . . . După tine, veni bărbatul meu . . . Și pe acest om care me adoră . . . Înțelegi tu asta? L'am respins, l'am alungat!

BARONA. Clara!

CLARA. Tratându-l așa de dur, mânia sa a fost teribilă . . . Am creșut că-l voiu puté stăpâni . . . Mi-a apărut mărit in totă mândria, și cu tot disprețul lui. Vêșui, atunci, ce om eră in realitate. Avui o schintee de lumină . . . Inșe pré târșiu! El rupșese, și pentru totdeuna legăturile cari ne uniau.

BARONA. Dar, a doua și?

CLARA. A doua și . . . Am cășut bolnavă și eră să mor! Dec'ai scii tu ce a fost el atunci pentru mine! *(cu transport.)* O lună, și ș noște, el m'a disputat morții. Și decă mai trăiesc astăzi, i-o datoresc lui . . . Atunci nu sciu ce s'a petrecut in mine . . . nu mai eram aceeași . . . M'am rentors in viêtă cu alte simșeminte, cu alte gândiri. A fost asta recunoșșința pentru ingrișirile sale, seu admirațiunea caracterului seu? Eram atrasă cattră el. Când nu eră lângă mine, îl căutam fără voia mea. Când eră de față nu-l priviam, și cu toate acestea îl vedeam. Eră așa de sever, așa de trist că nu îndrăzșiam să-i vorbesc. Oh! decă el mi-ar fi șis un cuvêni, decă mi-ar fi intins mâna numai! M'aș fi simșit așa de bine cu el, vești tu, aș fi cășut in brașele sale.

BARONA. Il iubesci?

CLARA. Da.

BARONA. Fatalitate. Femeia nu iubesc decăt pe omul care a stăpânit-o in realitate . . . Cu cât Filip s'a arêtat mai energic și mai mândru, cu atât mai șigur ai fost invinsă.

CLARA. Da! Și el m'a făcut să sufer toate urmările greșelei mele: să suport preșența acestei Atenais, care se urcă fără rușine in capul bărbatului meu . . . și să nu pot să o opresc, să nu am dreptul a me apêră . . . Oh! dar să ia sêmă! Decă me va aduce la disperare . . . am să fac o nebunie care ne va perde pe una seu pe alta.

BARONA. Nu, nu, să nu faci asta: înșelepciune și iscusința! Ai comis o greșelă, trebuie să o reperi.

CLARA. Și cum?

BARONA. Nu te-ai gândit nici odată, să te duci la bărbatul teu, și să încerci a te împacă cu el?

CLARA. N'am cutezat de loc . . . Gândesc că, trăind alături, sântem mai despărșiti decăt doi străini . . . Să me duc la el, după ce l'am respins?

BARONA. Va trebui, cu toate acestea. Un om ca bărbatul teu, nu iubesc decăt odată, și pentru totă viêtă sa. El e un om hotărît in voința sa, și tu nu-l vei desarmă decăt umilindu-te inaintea lui.

CLARA *(cu transport.)* Oh! eu sânt gata! Dar, decă i s'ar părê in încercarea mea un nou capriciu?

(Baronul se arată in fund, și adună pietre după terasă.)

BARONA. Și trebuie să aștești o ocașione favorabilă. Decă ea nu se va preșenta, avem s'o facem noi. Și mai inainte de toate ca să-i despart, me duc să me pun inșe scumpa noastră ducesă Moulinet și inșe bărbatul teu . . . Ecă, privesc pe baronul . . . care stringe petricele ca un băiat mic . . . Etă un model de bărbat! Barone, brașul dtale!

BARONUL *(cobôră cu petricele in mâna.)* La ordinele dtale, scumpă amică . . . Asta e curios: Pământul din Pont-Avesnes trebuie să conștie alăun. Am să vorbesc de asta dlui Derblay.

BARONA *(cu dragoste.)* Da, barone, da, ești un ânger, dtă! Și âncă ce e mai mult, un ânger invêștat.

BARONUL. Oh! asta e pré mult.

BARONA. Sărută-mi mâna.

BARONUL *(înșiscit.)* Cu plăcere.

BARONA *(Clarei.)* Peste puțin! *(Barona ese discutând cu baronul, ei intâlnesc pe duce care intră din drêșta, se opresc un moment cu el, apoi dîșpar in stângu.)*

Scena V.

CLARA singură.

Oh! da, me voiu umili! Și asta-mi va fi ușor și dulce . . . Dar el? Va consimți să me erte? Când iubesci, cum m'a iubit el, poți uită?

Scena VI.

CLARA, DUCELE.

DUCELE *(S'apropie de Clara.)* Când iubesci adevărat, nu se uită nici odată.

CLARA. Ce vrei să cauți aici?

DUCELE. Pe dtă! *(Clara urcă spre terasă, ducele o opresce.)* Oh! remăi, te rog. De 15 șile, pare că vrei să me ocolesc.

CLARA *(cu meșrisa.)* Eu? *(Ea cobôră, ca pentru a-l intîmpină.)*

DUCELE. E pentru prima ôră, că pot să-ți vorbesc liber.

CLARA. N'avem nimic de spus.

DUCELE *(fôrte încet.)* Pentru ce te încerci a te preface față de mine? Crești, că-mi poți ascunde supêrărea dtale?

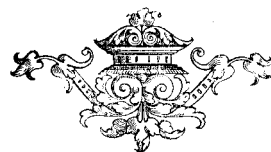
CLARA *(rece.)* N'am nici o supêrare.

DUCELE. Aș fi fericit decă te-aș puté crede . . . Inșe ascultă-me . . . Vêști, chiar in acest moment, ai ochii plini de lacrimi . . . *(Observând-o.)* Etă-mi cuvintele . . . dar de aș diminêșă, te vêd nervoșă, și nelinșșcită . . . Mai adinêori . . . ai voit să-ți depărșezi turburarea . . . și n'ai încetat de a observă pe bărbatul dtale . . .

CLARA. E bine?

(Va urmă.)

I. C. Lugoșian.

Scrisori teatrale din Paris.

„PRINȚUL ZILAH“, dramă în 4 acte și 1 prolog, de Jules Claretie și jucată în teatrul „Gymnase Dramatic“.

Înainte cu 8—9 săptămâni s'a reprezentat pentru prima oară în Paris, pe scena acestui teatru o dramă de vestitul scriitor francez Jules Claretie. Piesa e intitulată „Le Prince Zilah“, și este un episod din viața ungarilor.

De Jules Claretie a călătorit mai mult timp prin țările de sub coroana St. Ștefan. A publicat mai multe opuri literare referitoare la viața și datinile poporului unguresc.

Ultima sa scriere, „Le Prince Zilah“ un frumos și bogat roman din care s'a extras piesa, a făcut mare furor în Paris, și aproape în toată Franța.

Piesa chiar dela prima reprezentație se vedea că va avea succesul „Fabricantului de fer“, care, tot în acest teatru, s'a jucat de vre-o 400 ori în șir.

Un prolog scurt, dar foarte mișcător ne transportă în deșerturile Ungariei în anul 1848. Pe scenă erau vre-o 4 plutone husari ai lui Görgey, și în sunetul marșului lui Rakotzi, cu săbiile scose strigau: „Moriamur pro rege nostro Maria Theresia!“ (Tronc! se potrivește ca nuca în părete! Vorba lui Millo.)

Se începe o luptă. Inimicul era staționat între culise. În luptă cad morți bătrâni: Prințul Zilah și Contele Menko, al căror resbunătorii vor fi de sigur, mai târziu, fiii lor: Andrei și Mihail. Țiganca „Tisza“ (vîndieră de honveđi) care pe urmă este mama fetei „Marcsa“ cade prinsonieră și este transportată în Rusia. Actul de libertate fiind săvârșit, și strecurându-se de atunci 20 de ani, adevărata dramă începe.

În actul I-iu ne vedem transportați după cei 20 de ani, din deșerturile Ungariei, la Paris în saloanele marchisei Dinati, în mijlocul acestei societăți de străini, care este una din curiozitățile moravurilor parisiane. În adevăr, Parisul nu aparține localilor, ci mai mult acestor naționalități cosmopolite cari îl inundă de toate părțile. El semănă cu acei proprietari bogați de hoteluri, cari închiriază apartamentele lor sumptuoase oșpeților, în vreme ce ei locuiesc prin mansarde.

Marchisa văduvă pentru a 3-a oară, este curtată de un englez și un american bogat; amor de calitate a 2-a, cum s'ar dice! Aceste 2 role sînt intercalate în piesă de autor pentru amuzamentul publicului, nu au a face însă nimic cu subiectul piesei.

Totă drama constă în amorul junelui prinț Andrei Zilah pentru Marcsa, fiica țigancei „Tisza“, născută în aventura dela 1848. Un oficer rus, din familie princiară a luat cu sine pe mama ei „Tisza“. Învingătorul a abuzat de victoria sa, dar a reparat totul recunoscînd și crescînd fata. Marcsa este dar princesă. Ei însă i-ar plăce mai bine să fi ramas țigancă, și să trăiască pe pământul patriei sale. Ea iubesc pe Andrei, a cărui cunoștință o făcuse la Paris în saloanele marchisei unde se ducea adese-ori, dar refuză de a-l lua de bărbat. Pentru ce? Acesta este secretul vieții sale. Ea se ducea adese-ori să viziteze patria sa natală, unde făcuse cunoștința unui compatriot, contele Mihail Menko, amic dela naștere alui Andrei.

Aci e tot secretul! În fine după multe încercări,

se decide a se cunună cu Andrei care o iubiă la nebunie.

Așteptînd ziua cununiei, Marcsa locuia într'o villă elegantă din strada Lafitte cu unchiul seu Vogotzine, fratele oficerului ce luase în rebel pe mama ei Tisza. Ea avea pentru distracțiunea sa personală frumoșii sei cai de călărie, și 2 câni mari și frumoși de vînătoare. Acțiunea piesei începe a se lumina aci prin sosirea lui Mihail Menko. Acest Menko, care a fost însurat, pe urmă despărțit de femeia lui, a știut să se facă a fi iubit de marchesa. Acest amant vine ca să reclame fericirile din trecut. Aceea ce era să fie princesă Zilah, a fost metresa contelui Menko. Ce e de făcut? Să spună tot prințului?! Acesta ar fi supliciu unei femei.

Menko gelos, simte a i se renoi și mai mult amorul seu de altă-dată pentru Marcsa; el pretinde că trecutului îi dă drepturi, și amenință prin a descoperi totul prințului. Marcsa furioasă și resbunătoare, îl lovesce cu biciușca peste obraz. Menko furios jură că va veni dișisat chiar în sêra cununiei, și va face present de nuntă lui Andrei toate scrisorile ce le are dela ea. Nefericirea e inevitabilă, decă acest om va eși d'aci viu; se gîndi Marcsa.

Fiind sêra deja înaintată, Menko trebuind să plece, apucă drumul prin frumosul parc al castelului. Peste câteva momente se aud lătrăturile gróznice a celor 2 câni, și sbieretele infricoșate a unui om. Marcsa dădu-se ordin servitorilor ei ca să sumuțe câinii asupra lui. Menko găsește scăpare urcându-se în culmea disperării într'un copac, sîngerînd și aproape fără suflare.

Ei de aci înainte era mort, pentru toată lumea.

Ziua cununiei s'apropie. Marcsa o așteptă cu inima sfășiată de frică. ~~Menko nu e mort — se gîndi ea~~ — de ore-ce corpul lui nu s'a găsit aici pînă în ziua de astăzi.

Prințul Zilah și Várhelyi (un amic al prințului) primesc peste câteva săptămâni noutăți despre Menko, care plecase în Rusia angajându-se în conspirațiunea nihilistilor. Miserabilul scrisese Marcsei, că ar fi trimis scrisorile lui Andrei. Așa dar, logodnicul meu scie totul — strigă ea — și cu fruntea incovoiată de rușine întrebă pe Zilah. Dar el nici nu vré să audă pronunsiându-se numele lui, căci este un trădător! Zilah l'a ertat? atunci m'a ertat și pe mine — se gîndi Marcsa.

Zilah nu se gîndia decăt la gentilomul ungar, care fiind acum între nihilști, planuia omorirea împăratului Rusiei, devenind soldatul asasin!“

Fidantații plecă la biserică incunjuțați de escortă. După terminarea ceremoniei, un servitor necunoscut presintă prințului un pachet cu adresa sa. Erau scrisorile Marcsei.

Prințul primesce noutatea sfășietóre ca un glonte în inimă.

El scie acum totul. Princesă fusese amanta altuia! Scena e cât se pôte de frumósă, și de un efect foarte mișcător. Vinovata se tărăe la picioarele lui, implorînd ertarea ce nu putea să o dobîndescă decăt în momentul morții sale.

Lovitura era teribilă pentru amîndoi.

Zilah și Várhelyi apar în actul din urmă în castelurile lor din Ungaria, vecini unul de altul. Várhelyi a usat de toată influența sa diplomatică ca să mijlocescă repatrierea lui Menko care căduse prinsonier cu o mare parte din nihilști, și era aproape să fie transportat în Siberia. Menko grațiat, sosesc acasă. Un duel între el și Várhelyi se esecută, și Menko plătesce cu viața infamiile tinereții sale.

Căt pentru Marcsa, ea sosesc bolnavă, ap...

murindă, în patria sa, își dă ultimul respiriu în brațele bărbatului său, care o iubise atât de mult.

Astfel se termină piesa.

Piesa este alcătuită cât se poate de bine. Succesul crește din zi în zi. Ați se joci pentru a 81 ora. Di Damala (care a creat pe Filip Derblay cu atâta succes) e un prinț unguresc foarte gingaș, „atila” îl prinde de minune! Asemenea frumoasa dșora Hading (care a jucat pe Clara de Beaulieu) e o Marcsa incomparabilă.

Pe lângă talentul ei dramatic, pe lângă jocul de scenă, pe care mărturisesc că îl admir, mai cu seamă scena morții e de o perfecțiune rară: Îți face efectul licăririi unei lampe din care se isprăvesce oleul! . . . Are niște ochi foarte buni pentru treaba asta. Sughitul morții și căderea pleopelor, cum și tresărirea mușchilor, umple publicul de grăză. Nici la Sarah Bernhardt n'am vădit atâta perfecțiune. Afară de aceea e și frumoasă, ce nu strică, și foarte modestă, lucru ce rar găsești la o actriță, fie cât de mediocră. Pe lângă toate acestea, dșora Hading posedă și o voce admirabilă și cultivată.

În actul al doilea cântă o romanță, arie ungurescă, dar vorbele franțuzesci: „Il n'est qu'une fille belle au monde”, cântată pe aria: „Csak egy szép lány van a világon”. Îți aduce aminte de dna Blaha dela teatrul poporal din Pesta.

I. C. Lugoșian.

B o n b ó n e.

— Piesa ce ai făcut trebuie să producă mulți bani!

— Ar produce, în adevăr mult, dar directorul e atât de dobitoc, în cât alege ca ea să fie jucată tocmai zilele acelea când nu vine nimeni.

Un tată arată unuia din amicii săi intimi pe unul din copiii săi născuți de curând.

Doica voiesce să-l scalde.

— Privește, — dăse tatăl cătră amicul său, — este întocmai portretul soției mele! Gura, nasul, colorea ochilor, toate îi sémănă.

— Așa e, îi sémănă foarte mult; până și aceea aluniță de pe pept.

Un amator comandase unui peisagist, pentru galeria sa, un tablou în care trebuia să fie și o biserică. Peisagistul nostru, nesciind a desina și figuri, nu putuse nici una în tablou.

Amatorul căruia îi înfățișă tabloul după ce-l sfârși, fu încântat de modul cum fusese lucrat, dar nevădând nici o figură dăse:

— Ai uitat dle d'a pune și figuri în tabloul d'tale?

— Dle, — răspunde pictorul arătând biserica, — ele sânt la slujba liturghiei.

— E bine, voi cumpără tabloul după ce ele vor eși dela liturghie.

X. voiesce să facă un dar soției sale cu ocazia onomastice.

— Ia spune-mi, — îi dăse el, — ce vrei să-ți dau?

— De, dragă, sciu și eu.

— E bine! atunci îți dau . . . un an pentru a te gândi!

În „L'Événement” găsim următoarea cugetare de pe albumul unei femei care își strânge foarte mult corsetul:

„Între talia și corsetul meu nu este loc de cât pentru . . . o sărutare”.

Literatură și arte.

Hatîrul, de dl Nicolae Xenopol, conferință ținută la 14/26 martie an. c. în sala Ateneului Român din București, a apărut acuma în edițiunea librăriei Ig. Haimann în București, calea Victoriei 74; o frumoasă broșură, ediție de luc, prețul 1 leu. Autorul combate în această conferință acea bătă a vieții publice, care silesce pe ómeni ca pentru plăcerea altuia să se facă lucruri cari de altfel nu s'ar face și cari sânt de multe ori păgubitoare. Așa ministrul e silit să numescă pe cineva în funcțiunea cutare pentru că N. N. cere, criticul laudă pe cutare autor pentru că-i este prieten, dl cutare obține cutare remunerație pentru că e om sărac și are cinci fete etc. Această în România se numesce a face „de hatîrul” cuiva. Conferențiarul îl numesce rege, căruia se 'nchină totul, căruia se deschide ușa concursului și ușa temniței, care se face să câștigi procese însemnate pe nedrept, care îți îngăduie să clădesci o casă în ciuda alienării său să-ți aducă șoseua său chiar drumul de fer pe la moșie, un rege prin voia căruia veți nulițăi ocupând locuri însemnate. Apoi dăce, că hatîrul este o bătă orientală; se poate, însă în occident tocmai așa e răspândită. Conferința e ilustrată și cu exemple istorice și intercalată cu anecdote. Lectura ei ofere momente plăcute.

Origina alfabetului și Ortografia română. Acesta e titlul unei conferințe ținută la 3/15 februarie an. c. la Ateneul Român din București de dl dr. M. Gaster, care acuma a apărut în o broșură în editura librăriei I. Haimann în București. Conferențiarul, după ce face istoricul alfabetului, descrie fazele ortografiei române și se declară un adept al fonetismului. O singură obiecțiune serioasă se ridică în contra alfabetului fonetic pur, dăce dsa, obiecțiunea, că decă vom scrie așa cum vorbim, atunci cădem în celalalt extrem, adică în dialectică. Munteanul va scrie după cum rostesc el cuvintele, moldoveanul după felul său și atunci unde ajungem cu limba. Dar noi, răspunde dsa, nu ne aflăm la începutul unei literaturi, ci avem o literatură română destul de bogată, fără ca să existe vr'o deosebire marcantă între cărțile române scrise în Muntenia său în Moldova său în Transilvania; avem deja o limbă literară, care se ridică deasupra diferințelor dialectale și este espresiunea desvoltării intelectuale a poporului român în întregimea sa. Conferențiarul încheie să cultivăm *acésta* limbă, slobodă de ori ce încătușare ortografică! Lucrarea merită a fi cetită. Se află de vânzare în librăria I. Haimann în București său la W. Krafft în Sibiu, unde se capătă și „Hatîrul”. Prețul 1 leu său 45 cr.

Un basm de Odobescu. În „Biblioteca Națională” publicată de editorul S. Samitea în Craiova, a apărut ca broșura 2—3: „Basmul feciorului de împărat cel cu noroc la vânat” de dl A. I. Odobescu. Basmul, publicat deja și 'n fóia noastră la începutul anului 1875, este scos din opul „Pseudo-Kyneyetios” (1874) al autorului și este scris foarte bine și frumos, ca tot ce publică dl Odobescu. Broșura e precedat de portretul și biografia autorului, în care se dăce foarte bine: „Unul din cei mai distinși prosatori români, A. I. Odobescu a împodobit literatura națională cu mai multe opere, în care ideile nalte și ingenióse, simțiminte nobile și pa-

triotice, cunoștințe solide și varii sânt espuse, cu un stil totdeauna corect și grațios, într'o limbă plină de farmec, tot atât de departată de neologisme radicali, cât și de archaisme obsolete. In scrierile sale, limba română are darul prețios și foarte rar în zilele noastre, de a păstra, sub formele simple și originale ale graiului popular, totă demnitatea și totă eleganța unui limbajiu cult, care scie a se mlădiă după cugetările cele mai grave și cele mai subtili. Prețul acestui basm frumos este 50 bani și se pôte trage din librăria numită,

O nouă colecțiune de poesii populare. Dl G. D. Teodorescu, profesor de limba și literatura română la unul din liceele bucureștine, se ocupa de mulți ani cu studiarea geniului poporului nostru. In privirea această a publicat mulți articoli prin diferite țiare și a scris câteva broșure interesante, ca: „Incerări critice asupra unor credințe, datine și moravuri ale poporului român” -- „Cercetări asupra proverbelor române” -- „Noțiuni despre colindele române”. In timpul acestor dsa a făcut și o colecțiune de poesii populare, care conține colinde, descânțece, orațiuni de nuntă, plugușorul, legende și balade inedite, doine, hore și diverse cântece populare, in total peste 15,000 de versuri. — Lipsa unei edițiuni complete, critice și cu indicațiunea tuturor variantelor, prețioșelor produse datorite musei române, este de mult simțită. Nimeni mai bine ca dl Teodorescu nu e preparat pentru o asemenea lucrare și nimeni nu posedă, ca dsa un material așa de avut, adunat cu grije și inteligență in timp de vre-o 15 ani. Complectând aceste notițe, putem spune, că dl G. Dem. Teodorescu cugetă a-și tipări colecțiunea într'un mare volum de vre-o 45—50 côle, pe 2 colöne. Acăsta carte va cuprinde peste 45,000 versuri in 1200 variante, cari vor oferi tese bogate de studiu asupra limbei, istoriei, moravurilor și traiului națiunii române in epocele anterioare.

Curs de Eserciții Gramaticale, pentru limba latină, cu intrebări, reguli sintactice și vocabulariu, de G. C. Bou, profesor de limba română și latină la gimnasiul Alesandru-cel-Bun din Iași. Partea I: Etimologia; partea II-a: Sintacsa. Prețul 2 lei 50 bani. Au apărut de sub tipar, și se află de vânzare in Iași pe la tôte librăriile, er pentru districte dñi librari pot să se adreseze direct cătră autor, in Iași.

Diaristic. „*Vătorul*”, diar politic din Budapesta, a inceat să apară in sēptēmăna trecută.

Teatru și musică.

Sciri teatrale și musicale. *Dra Teodorini* s'a despărțit de societatea operei italiene dela Karl-Theater din Viena, căci direcțiunea n'a satisfăcut condițiunile angajamentului. — *Di Dan Dry* a tradus in românește libretul operei „*Linda*” de Donizetti, care se va represintă in sēptēmăna viitoare pe scena Teatrului Național din București.

Teatru Național din București. Joi la 11/23 aprilie s'a represintat a 8-a oră: „*Ovidiu*” piesă in 4 acte de dl V. Alecsandri; sâmbătă la 13/25 aprilie, pentru a 19-a oră „*Boccaccio*”, operă comică de Suppé; luni la 15/27 aprilie, a cincea oră: „*Mândrie și amor*” dramă in 4 acte și 5 tablouri de Georges Ohnet; marți la 16/28 aprilie, a 7-a represintație a piesei: „*Copila din flori*”, comedie originală in 4 acte de Gr. Ventura; mercuri la 17/29 aprilie, prima represintațiune a piesei: „*Intrigă și amor*”, tragedie in 5 acte de Schiller, in beneficiul dñei Anicuța Gr. Manolescu, care a jucat rolul Luisei Müller cu mare efect; a fost de față și regina. Piesa premiată „*D'ale Carnavalului*” de dl L. Ca-

ragiali s'a jucat numai de trei ori. „*Copila din flori*” însă nu s'a putut jucă. „*Drepturile Omului*” ne spune cauza astfel: „*Aseră* fiind a se jucă la Teatrul Național „*Copila din flori*”, comedia dlui Ventura, nu s'au vëndut bilete decât de 40 lei. Teatrul a fost nevoit să-și inchidă porțile.

„Môrtea civilă” românește. Dumineca trecută s'a jucat la Iași in beneficiul dlui M. Galino piesa „*Môrtea civilă*”. Incerarea însă, după cum cetim in „*Liberalul*”, n'a izbutit. Dl Galino e bătrân, care nu mai este in stare a purtă pe sama sa tótă greutatea unui spectacol atât de greu și s'a incungiuat de niște persoane in cea mai mare parte cu totul lipsite de noțiunile și cerintele teatrului. Dl Manoliu singur avea calitatea de cunoscător al scenei, ceialalți nu pășiau de cât pentru prima oră.

Teatru frances in București. Cetim in „*Drepturile Omului*”: Trupa francesă de operete, comedii, drame. etc., care dă representațiuni in sala Bosel, este cât sa pôte de slabă. De aceea, nădăjduim, că va fi nevoită să-și ia geamantanele, precum a făcut și trupa de operetă, germană. Ne mirăm numai de îndrăznela unor întreprindători, invēțați să câștigue bani de pe saltea, cum își permit a oferi lumii, fel de fel de trupe, unele mai prôste decât celelalte.

Teatru românesc in Craiova. O societate de artiști români sub direcțiunea dlor Crețu și Tănăsescu, vor da la Craiova in timpul verii mai multe represintațiuni in grădina la „*Pomul verde*”.

Ovidiu unguresce. Este o interesantă întâmplare, că tocmai pe când in Teatrul Național din București se serbă succesul lui „*Ovidiu*” al dlui Alecsandri, tot atunci Academia ungurescă din Budapesta a oferit un premiu de 100 galbeni unei piese ce pörtă titlul asemenea „*Ovidiu*”. Autorul acestei piese este un actor provincial, care acuma tocmai jôcă in Oradea-mare, dl Alesandru Somló. Este interesant a compară aceste doue piese. Diferența este mare, căci pe când dl Vas. Alecsandri a făcut din *Ovidiu* dramă, dl Somló a scris comedie. In această *Ovidiu* e tiner, dar are o soție de 50 ani pe care a luat-o silit de părinți; ar vrē să se despărțescă de ea, însă o lege a împăratului August nu ertă acăsta; in urmă apoi prin o intrigă reușesce a păcăli pe împăratul, care ănsuși greșise, legea se șterge și *Ovidiu* se căsătorește cu Maia, copila din flori a împăratului.

Congres musical internațional se va ține la Viena in vĕra acăsta. Tôte statele au primit invitări. La acest congres vor luă parte compositorii insēmnați, cele mai de căpetenie autorități musicale și naturaliști cari se ocupă cu acustica. Ministerul de resboiu încă va luă parte la acest congres prin musicile militare.

Musicaliū noue. La Gebauer in București a apărut: „*Cucuruz cu frunța 'n sus*”, cântec popular, compus pentru acompaniare cu pian de Humpel. Tot acolo a eșit: „*Inima mea pentr' a ta*”, vals de Ivanovici.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Regele României*, făcând vizită de condolență familiei Rosetti, a dis fiilor acestuia: „*Aveți un frumcs esemplu de urmat!*” — *Moștenitorul tronului român*, principele Carol Hohenzollern, a sosit cu frate seu Ferdinand la București, pentru ca să-și facă voluntariatul. — *Dl A. Odobescu*, membru al Academiei Române, care a petrecut cățiva ani la Paris ca secretar de cl. I la legațiunea română de acolo, ș-a dat demisiunea și s'a întors la București. — *Dl G. Ionescu Gion*, cunoscutul scriitor al „*Curierelor literare*” din

„Românul“, s'a numit suplinitor la catedra limbei latine a liceului St. Sava din Bucuresci. — *Dl George Plop*, candidat de avocat din Curticiu, comitatul Arad, a fost promovat in sâmbăta trecută la gradul de dr. in drept de cătră universitatea din Budapesta.

Inaintări militare. La avansamentul din 1 maiu au fost inaintați următorii ofițieri români: căpitani de cl. I, căpitani de clasa a II-a: Ignat cav. de Iacobiciu la reg. de inf. 50; Georgiu Banciu la reg. de inf. 64 și Paul Muntean dela comanda 12 de corp; — căpitani de cl. a II-a, locotenenții: David Pandrea la reg. de inf. 2, Vincenție Visoina la reg. de inf. 50, Mihail Cimpoca la reg. de inf. 51 și Dionisie Sabailă la reg. de inf. 64; — locotenenți sublocotenenții: Mihail Brătean la reg. de inf. 82, Alesandru Negrea alias Gușeillă la reg. de inf. 2, Ioan German la reg. de inf. 50 și Georgiu Frâncu la reg. de inf. 64; — locotenenți la artilerie, sublocotenenții: Elia Popist dela divis. de baterie grea nr. 24 și Iosif Bussa dela reg. corpului 12 de artilerie.

Esposițiunea din Budapesta se deschide ați in 2 maiu la orele 12 din Ți. Programa deschiderii Ț următoreă: După cântarea imnului imperial, Alteța Sa moștenitorul de tron Rudolf, va adresă in calitate de protector al esposițiunii, un discurs Maj. Sale, la care regele va respunde declarând esposițiunea deschisă. Apoi monarcul, moștenitorul de tron, archiducii, principii, ministrii, innaltul cler, represintanții corpurilor legiuitoare și alți bărbați de frunte, invitați anume, vor face un ocol in raionul esposițional. Căile ferate vor da pentru esposițiune bilete de prețul scăduț cu 33%. Un condeiu competent va informă pe cetitorii noștri despre impresiunile sale dobândite acolo.

Hymen. *Dl George Verindean*, ampioiat la direcțiunea financiară in Sibiu, s'a logodit cu dșora Elena Marcovinovici.

Academia Română și C. A. Rosetti. La inmormântarea lui Rosetti s'a pronunțiat un discurs și in numele Academiei Române, care se incheie cu următorele cuvinte: „Academia Română nu va uită, că îi datorează in mare parte ființa ei. In mijlocul vijeliei care amenință țera la 1866, Rosetti, atunci ministru instructiunii publice, a venit la palatul locoteninței Domnesci și a adus in consiliul de ministrii intăiul germen al infiintării societății academice, astăzi devenită Academia română. Noi membrii acestei instituțiuni salutăm cu respect și admirațiune eternă memoria fratelui și colegului nostru iubit și regretat“.

Statua lui C. A. Rosetti. Consiliul comunal al Bucurescilor a hotărît, ca administrațiunea comunală să iee inițiativa și să conducă o subscripțiune publică pentru ridicarea unui monument in memoria lui C. A. Rosetti și primăria să se inscrie cu suma de 10,000 lei. Subscripțiunea s'a pornit și se colectează și de cătră diare.

Maial in Timișora. Reuniunea română de lectură din Timișora va arangia la 5 maiu st. n. un maial in ospătaria de veră „Câmpul ciocărliei“ in suburbiul Fabric. Cu asta ocaziune corul micșt al reuniunii va cântă câteva piese noue, studiate anume pentru această ocaziune. Petrecerea se va da in folosul reuniunii.

Prelegere publică in Cernăuți. Prelegerile arangiate in Cernăuți de Societatea pentru cultura și literatura română in Bucovina, s'au continuat in marța trecută. Cu acea ocaziune dl Calistrat Coca vorbi despre „Descendința omului din momiță“. Aceste prelegeri se țin in sala Societății „Armonia“ din otelul de Moldavie.

Un institut de credit in Orăștia. Dnii Samuil Pop, dr. Ioan Mihu, dr. Ștefan Erdélyi, George Baci, Simeon Corvin, Ioan Mihaiu, Nicolae Trif, Ioan Lazaroiu, George Vințian, fac un apel călduros pentru infiintarea unui institut de credit in Orăștia. Institutul acesta are să se fondeze cu un capital de 35,000 fl., care se va realisa prin emisiune de 700 acțiuni à 50 fl. Subscrierile se fac până la 5 maiu, la dnii Samuil Pop, dr. Ioan Mihu, Ioan Mihaiu, George Baci și Ioan Lazaroiu, cari sânt autorisați a incassă rata primă de 5 fl. precum și tacsă de inscriere de 1 fl. de fie-care acțiune.

Buchetul principesei de Galles. Cea din urmă modă, in ceea ce privesce buchetul, a fost aceea pe care o purtă principesa de Galles cu ocaziunea unui bal. Principesa avea un frumos buchet de trandafiri in mijlocul căruia eră ascunsă o lampă electrică in miniatură. Lumina electrică putea să fie produsă după voință printr'un ac și tot aparatul semănă c'o broșă. De altminteri, in Englitera, bărbații incep a purtă la butonieră flori c'o mică lampă electrică.

Moda epistolelor. Ordinul de Ți cel mai nou al modei a introdus in Newyork erăși intrebuiințarea cerei de sigilat și prescrie ca: scrisorile de gratulare să fie sigilate cu cēră galbenă, cele de condolență cu cēră neagră, cele de dragoste cu cēră albastră, cele amicale cu cēră roșă purpuriă, cele de afaceri cu cēră roșă cărămișă, invitările cu cēră albă.

Interdicerea căsătoriei. Directorii caselor celor mari de bancă din Londra au luat o ciudată și gravă otărîre: aceea de a da afară din posturile lor pe toți funcționarii cari s'ar căsători mai nainte d'a avé 4000 franci lăfă pe an.

Sciri scurte. *Societatea „Lumina“* din Bucuresci, pentru cultura Românilor din peninsula balcanică, va avé adunarea sa reprezentativă la 5/17 maiu in Bucuresci. — *Ateneul Român* din Bucuresci ș-a constituit biroul astfel: președinte dl N. Crețulescu, vice-președinti dnii Esarcu și P. S. Aurelian, secretari dnii Stăncescu și Gr. N. Mano, casier dl G. M. Tătărescu. — *Recensementul in România*, adevă conscrierea poporațiunii, care nu s'a făcut de mult, s'a început marți, avënd să se termine in 5 Țile. — *Făgărășul* se va legă cu stațiunea Homorod prin cale terată, care va costă 1.250,000 fl. și va avé stațiuni la Șercaia și Comăna-de-jos. — *La Cohalm* in 10 maiu st. n. se va ține adunarea generală a subreuniunii invțătorilor din protopresbiteratul gr. or. al Cohalmului, supt presiul dlui N. D. Mircea; dnii invțători Ioan Filipescu, Ioan Roșca și Ioan Lupu vor ține prelegeri. — *Bancnotele vechi de 50 fl.* la 1 iunie an. c. vor eși din circulație. — *Dl Ioan Ioanovici* paroc gr. or. in Hărău, a fost condamnat de cătră tribunalul din Deva, pentru „agitațiune“ la o lună de inchișore, 20 fl. amendă și la plătirea cheltuelilor de judecată; acusatul a făcut apel. — *Palatul regal din Bucuresci* se va lumina cu lumină electrică, terminul de predare și de instalare a aparatelor s'a ficsat până la 15 sept. an. c.

Necrológe. *I. G. Man*, comerciant in Bucuresci, a încetat din viață acolo; repausatul, intre alte acte de caritate, a testat societății „Provedința“ din Bucuresci 10,000 lei, ca vinitul lor să se impartă la comercianții scăpătați seu veduvelor lor; a mai testat locului seu natal Brașov 4000 fl., pentru a se face o casă de caritate in curtea bisericei St. Treimi, care să adapostescă 8 femei sârce, lăsând și un fond de 6000 fl. pentru intretinerea lor. — *Alesandru Tehari*, locotenent in armata României, in regimentul al 4-le de artilerie, a murit in sēptēmăna trecută la Viena, unde a mers pentru căutarea sănătății sale; s'a inmormântat cu

onoruri militare, ér la mormént preotul și președintele „României June” dl Vișnevsky rostiră cuvântări.

Salon igienic.

Unei neveste triste. Dăcă in adevăr nu-i cu puțință a stêrpi albelele din mâna fetelor și nevestelor tinere (ba și bătrâne), écă un soiu mai puțin daunos: Se pune in o cêsca de porcelan 10 loți de séu vénețian preparat fin și 10 loți bismutoxyd carbonic cu $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{8}$ pond de apă rosată și se frécă bine aceste albele fluide.

Dlui ,cu sânge mult. In cas de curgere a sângelui din nas se aplică prin tragere in nas oțet și apă, ghiată séu soluțiune de alumen; in casuri mai grele se astupă nările pe cât se póte de afund cu șarpia moiată in oțet séu alumen.

Dșorei cu pete. Petele de véră ale feței se delătură prin alifia următoare: 30 gramme vaselin și 50 centigramme hidrargir jodocloric, care se unge séra nainte de culcare pe pelea cu pete.

Dnei care șede mult. Lipsa de apetit se tracteză mai bine prin mișcare in liber impreunăta curespirare adâncă a aerului curat și cu beutul multei ape próspete. Limonada asemenea face bine stomacului stricat nainte de mâncare cu câteva óre.

Dr. C.

Pentru dómne tinere.

In contra insectelor. Cu sosirea primăverii, trebuie să incepem a luá tóte măsurile in contra insectelor cari pricinuiesc adesea cele mai mari stricăciuni in dulapurile in cari păstrăm hainele și rufele. Pentru a combate acești inamici, cel mai bun mijloc este d'a-i împedecă să vină. In scopul acesta, multe persóne in-trebuințeză piperul, camforul; dar aceste substanțe perd fórté lesne mirosul lor când nu sânt inchise ermetic, și din acésta causă nu produc un efect de cât numai câtva timp. Pentru a depártă aceste insecte, écă un mijloc simplu și economic: Este de ajuns d'a pune in locurile unde se află hainele, stofele, etc., săculețe umplute cu compositiia următoare: praf de flori de levant 1000 grame, praf de benjoin 200 grame, esența de levant 20 grame. Cu acésta compositiie se póte face ori-ce cantitate, dar in proporțiile arétate. Acésta compositiie este pusă in urmă in săculețe de métase. Acestea trebuiesc puse printre haine. Numerul acestor săculețe depinde de cantitatea hainelor, și asemenea de aceea a insectelor. Este bine, dăcă in anii trecuți au ramas urme de vermi séu de fluturi, de a presără colțurile dulapurilor și ale cutiilor cu praf de pyrethă, căci acest praf ucide chiar ouțele insectelor.

Cum se cunoșce laptele curat. Écă doue mijloce fórté bune și lesnicioase pentru a cunoșce dăcă laptele este séu nu curat. Amestecați cu laptele ce voiți să vedeți de este séu nu curat o cantitate de praf de ipsos, pentru a puté astfel obține un fel de materie ca aluatul. Dăcă laptele a fost, cum se dice, botezat cu apă, materia acésta se va ingroșá și întări cu atât mai repede, cu cât laptele va conține mai multă apă; dăcă, din contra, laptele este curat, atunci trebuie de ce până la doue-spre-dece ore pentru ca ea să se mai întărescă. Al doilea mijloc consistă in a băgă

in lapte un ac cu gămie de oțel și a-l scóte vertical. Dăcă laptele este curat, ve remăné o picătură in vârful acului, ceea ce nu se întâmplă când laptele este amestecat cu apă. Pentru acésta incercare, trebuie ca acul să fie fórté curat.

A r i t m o g r i f

de Louis C. Norman.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.
 10. 11. 12. 13. 14. 15. O capitală.
 2. 12. 8. 9. 1 6. O sciință.
 3. 9. 1. 5. 9. 10. Un venin.
 4. 6. 1. 4. 2. 7. 9. Un popor.
 5. 6 4. 4. 2. Un poet italian.
 6. 8. 6. 14. 6. 10. 8 15. Un planetoid.
 7. 6. 7. 8. 15. 4. Un opid in Francia.
 8. 9. 1. 9. 10 13. Un fluviu in Italia.
 9. 11. 10. 9. 6. Ținut in Asia mică.
 10. 15. 14. 4. 11. 10. Admiral englez.
 11. 5. 8. 2. 3. 15. Impérat german.
 12. 6. 7 15. Un nutremént.
 13. 12. 12. 15. 14. 10. Opid in Silesia.
 14. 6. 7. 7. 15. 4. General. Napol. I.
 15. 14. 15. 10. 6. Nume femeiesc.
- Terminul de deslegare e 12 maiu. st. n. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

Deslegarea logogrifului din nr. 3:
„Schinteia”.

Deslegare bună nu ni-a sosit.

Poșta Redacțiunii.

Un poet tiner. Vorbe multe idei puține. Pecat de timpul perdut.

Contra Ardeal. Frumóse sentimente naționale, dar lipsă totală de simbre poetic.

Fata padurei. „Translucrare!” Nu publicăm — „translucări”.

Dnei A. M. Áncă in semestrul acesta vom incepe să publicăm un roman original.
Drei M. G. Ve mulțamim.

Călindarul săptămanei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca 5 a Samarinenei Ioan IV. 5—42 inv. 7.					
Duminecă	21	3	Sf. Irodion	4 41	7 7
Luni	22	4	Sf. Teodor Sikeot	4 40	7 9
Marți	23	5	(†) Mart. Georgehe	4 39	7 10
Mercuri	24	6	† Mart. Sava	4 37	7 11
Joi	25	7	Ev. Marcu	4 35	7 12
Vineri	26	8	Sf. Simeon	4 34	7 13
Sâmbetă	27	9	Sf. Simeon frat. Dlui	4 33	7 15

☞ Treiluniul jan.—martie se incheiá cu numerul 13. Abonații a căror abonamente espiră cu numerul acela, sânt rugați a le rennoi de timpuriu. Cei ce nu mai vor să fie abonați, binevoiescă a ne innapoiá numerul acesta. Din 1/13 aprilie se primesc și abonamente noue.

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare.